

D I R A N A Z

SİNOB HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Sinob Halkevindeki konfransdan	İ. Akdogan
Sinob lâyik olduğu yüce mertebesine ulaşacağı gün uzak değildir	T. Tûran
Bu yazın yaptığım gezimlerden duyuşlarım	Ş. S. Kubilay
Biz kimiz	Dilâver Can
Genlik refahımızın artacağına işaretdir	Ali Ersoy
Yaralar Sargılar	F. Dikmen
Dıranazın çıkışması dolayisile	H. Nezîhi
İki hatırlam	M. Gürer
Gazel	H. Nezîhi
(Şiir)	F. Dikmen
Sinob hakkında tarihi malumat	A. Ersoy
Kısa Haberler	***

SAYI - 3

31 Mart 1936

İmtiyaz sahibi: Sinob Halkevi İdare heyeti

Neşriyat Direktörü: Ali Par.

Basıldığı yer: Sinob İl basımevi.

OSMAN FERİT PAĞLAM'IN
TÜRK TARİH KUFUMUÑA
ARMAĞANIDIR

SAYI: 3

31/3/1936

DİRANAZ

Ayda bir dafa çıkarılır, Sinob Halkevi kültür dergisidir.

Atatürk Diyor ki: (3)

İstikbalde dahî, seni bu hazineñden mahrum etmek istiyecük dahili ve harici bedhahların olacaktır.

Sinob Halkevindeki Bir Konfransdan:

"Bir yerde göze çarpan gerilik, o yerdeki Coğrafi şartlarla içimai şartların uyuşup kaynaşamamasından ileri gelir."

Profösör: Yusuf Kemal

Sinobun Coğrafi yapısını bütün dünya tanır ve beğenir. Sırsız soyallıklara kaynak olan bu sevimli yer, tarihin de pek çok begendiği ünlü bir diyardır. Yaratdığı ve göksünde besleyüp büyütüğü medeniyet'lerle, onun eşsiz güzelliği acuna yapılmıştır.

Batının Akdeniz kıyılarından gelen çiplak göğüslü gemiciler, onun sıhırli topraklarında birer sanat simbolü olmuş. Doğudan Kafkasları aşan akincılar, yine onun pırlanta göksündeki kaynaklardan içe içe ermiş ve erginleşmiştir.

Tabiatın bu sıhırli ve sevimli coegünü yakından gören ve içinden bilenler, onun seyrine doyamazlar. Karadenizin kıyılarında birinci dizisi gibi sıralanan bütün güzellikler onun arkasına takılmış gibi görünür. Dıranazın zümrüt tepelerinde göklere yaslanan bu güzel diyarın, bir şahin süzülüşile denizlere doğru no tatlı bir

akış... Sonra enginlere dalan ne baygu bir bakişi vardır.

Yıldızlardan örülü tacını, Dıranazda giymiş, ak köpüklerden dizili gerdanlığını, ada kıyılarında takmış bir yurt kralicesidir.

Sağında, kayalarla deniz'in göğüs göğüs doğmuştur, solunda toprakla suların kucak kucaga öpüşüğünü bir anda görürsünüz. Kale dibinden fenere kadar uzanan kıyılarda giceyi seyretmek ne hoştur. El ele tutuşan koyların koyu gölgeleri, ruhlara ne ürpertici bir neş'e saçar. Ayın yağdıığı yıldızlarla çerçivelenen bu gölgeerde perilerin gülüşdüğünü işidir gibi olursunuz.

Serin rüzgârlarına yoldaş olan ilk güneşleri, gönüllere sağlık yaratyan bir tanrı okşayışi duygusu verir.

Fakat binlerce yıl önce sayısız tac-
kları içinde saklayan bu efsaneler diya-

5032303/12
1936/3

Sinob Lâyik olduğu Yüce Mertebesine Ulaşacağı Gün Uzak Değildir

S. H. Evi Başkanı
T. Turan

Tarihten önce Karadeniz kıyılarında kuru'an şehir Sinobdur. Miladdan binlerce yıl evvel 200 bin nüfusun toplu bulunduğu Sinob şehri asırlara bir çok medeniyetlerin doğuş ve yükseliş merkezi olmuştur.

Büyük Feyleşof Diyojen bu memlekette büyümüş ve bu memleketin kültür kaynağından feyz alarak uzun yıllar Ispartalıların medeniyet, ahlâk ve sosyal hayatları üzerinde insanlığı senbolu olmuştur. Sinobun milâttan sonra aldığı ehemmiyet ise daha geniş olmuştur.

Akdeniz'in şimal kıyılarından akın eden bezîrgân uluslar ve bilhassa Venediklilerle Suriyeden gelen Fenikeliler Sinobu uzun yıllar ticaret merkezi ittihaz etmiş oldukları tarih önemle kaydetmektedir.

Sinob Selçuk oğullarının eline geçtikten sonra Kırım sahillerinden başlayarak hududunu Hazer denizi

rının bugün ne küskün bir hali var. Hava, su ve toprağından fışkıran varlıklarla içindekiler en ileri bir yaşayış yaratır bu şirin ülke, şimdi neden böyle sessiz ve durgundur. Yoksa bir kaç bin yıl önce cömerd, yumuşak ve güler yüzlü olan tabiat şimdi kışkaç, katı ve abusmudur. Bugün çöküntülerine rasladığımız tacları besleyen iklim, acaba yine o iklim degildir.

Bu ülkenin Coğrafî yapısındaki düzenlik ve güzelliğe hayran olan tarih fikrinden dönmemiştir.

Sinobun büyükleri!... Sinobun coeklar!...

İçinde yaşadığınız bu yurd parça-

Yurdumuzu Çelik Ağlarla Süslemekte Olan
Nafia Bakanımız Sayın Ali Çetinkaya

sının göz kamaştırıcı güzelliğine tapın!
Eşsizliğine inanın!

Yurdunuz, şimdije kadar kendi tabii şartlarile el ele veren ve uyuşan sosyal kurullardan hiç bir şey esirgememiştir. En güzel ve en düzenli Coğrafi bünyeler, en muvazeneli sosyal bünyelerle kaynaşmadıkça faydalı olamaz. Bu zengin ve güler yüzlü ülkenizin hazinelerinden faydalananız istiyorsanız kendinizi onun şartlarına uydurun. Bu uygunluluğu gidermek yolunda savaşa girişin Halkevimizin vereceği öğretleri dinleyin.

İ. Akdoğan

çevresine ve Kafkaslara dayayan Altun ordu hükümeti devrinde Sinob limanının aldığı önemi de kayde şayandı. O tarihlerde Altun ordunun sahil şehirlerinden yelkenli ticaret gemileri mallarını hep Sinoba getirerek başka diyar gemilerine bu limanda aktarma ederlerdi.

Sinob İmanı Karadeniz'in şimal bölkelerinden Akdenizdeki ölkelerde yapılan münakalâtın tiransit merkezi idi.

Sinobdan başlayarak Anadolu'nun ortasından geçen ve Antalyaya kadar uzanmış olan muntazam bir yol Sinobu karadan Akdenize bağlayordu. Bu yolun emniyeti için her 20 kilometre aralıka kervansaraylar yapılmıştı. Şimdi birer harabe olan bu konak mahallerine yer, yer tesadüf edilmektedir.

Sinob Selçuklardan Osmanlıların idaresine geçtiği devirlerde bile ehemmiyetini gaip etmemiştir.

Uzun yıllar Karadenizde en büyük bir şehir ve en ticaretgâh bir liman halinde mevcudiyetini korumuş olan Sinob son yıllarda birbirini kovalayarak geçirdiği büyük yangınlar ve afatlar ile eski halini gaip etmiştir.

Üzerindeki önemli tarih izleri halâ silinmemiş olan Sinobun tekrar lâyik olduğu mevkii alacağı günler uzak olmasa gerektir.

Yurdumuzun şimal kıyılarını Coğrafya üzerinde tetkik ederken görüdürüzki İstanbul boğazından itibaren ta Batuma kadar uzanan sahillemizde en dehşetli deniz fırtınalarına karşı en emin bir liman yalnız Sinob limanıdır.

Tabiatın bu kadar müstesna olarak vücuda getirmiş olduğu Sinob İmanının Cumhuriyet hükümetimizin hazırlamakta olduğu ikinci beş senelik

pilanında yapılması kararlaştırılan ve ada pazarından başlayarak şarka doğru uzayup gidecek olan şimal hattına Tosya ile Osmancık arasından bir şube hattı ile bağlandığı takdirde bu limanın alacağı ekonomik ehemmiyeti çok büyük olacaktır.

Bayındırlık Bakanımız Sayın Ali Çetinkayanın dördüncü kurultayda bize verdiği büyük ümitler ile Sinobun yakın bir istikbalde alacağı önemli durumunu şimdiden gözlerimin önüne getirerek Cumhuriyet idareminin bize göstereceği o mutlu günlerin neticesi olarak Sinobda belirecek hayatı ve inşaf hamlelerini görüyorum.

Sinobun tarihi ve ekonomik durumu hakkında önemli bir eser yazmağa başlamış olan Şinob

Sayıları Doktor Galip Hakkı Üstün

Bu Yazın Yaptığım Gezimlerden Duyuşlarım

Ş. Sami. Kubilay

Pek güzel bir otomobile imrendim ve Sinobdan - Boyabada kadar bir gezinti yaptım. Bindigim makine Ford müessesesinin 935 modeli imiş. Şoför Çangırılı, makine Amerikalıdır. İçinde iki yolcu yar. İkisi de öğretmen biri İstanbuldan geliyor köyüne döniyor, öbürü canlı filim görmek üzere Boyabada gidiyor. Ben makineye atlar atlamaz havada somurtmağa başladı. Galiba oda benim gibi mevsimsiz bir nezleye tutulmuş olacak. Hem de şiddetli aksırmak, göz yaşları dökmeğe filan. peki yağmuru nezleli bir adamın göz yaşına benzetim ya sisi bu nezleli adamın nesine benzeteceğiz?

Diranaz başı sis gibi kuvvetli bir silahla etrafa ferman okuyordu. Sisten tiksindiğim ve korktuğum kadar, ne firtanadan, ne tipiden, ne kasırgadan ne yanından ve selden ürkerim. Sisli bir hava benim için bitmeyen elemelerin, yaşların doğduğu bir gündür. Öyle değil mi?. En mahir ve cesur kaputanların bile en modern ve sağlam vapurlarda bu sırraştıktan yıldıklarını bilirim. Her şyeden sarfı nazar görmek için yola çıktığımız o canım o güzel göreyleri sis, bizden esirgemış ve kıskanmış olmalı ki sevimsiz örtüsünün ıslak zerreleri altında sakladı durdu. Uç dört çoban yolumuza atılarak, dayı kibrit kibrit diye acı acı bağırlılar. Kibritim yoktu veremedim ve onlara çok acıdım. Fakat birde düşünüyorum, kibritim olsaydı verseydim, acaba buralarda or-

manlarda yanım çıkarırlarmadı. Belki buna tesadüfen manı olduğum için memnunum. Fakat, yurtik pırtık ince keten elbiseleri içinde titreşen bu çocuklara kalbimden kopan bir sizi ile acıdım. Belki benim düşünüşümde evham vardır ve düşüncem ters olabilir. Onlar kibrit bulmuş olsalardı, açıkta, bir yerde, topladıkları kuru çahıları, dikenleri, her çobanda bulunuması lâzım gelen o ağır ve keskin bıçaklarla bıçacaklar ve çatırdayarak yanın alevler karşısında keyiflenecekler oh deyecekler ve gerine gerine isınacaklardı. Onları bu sıhhathi ve tatlı visaldan mahrum ettiğim için cidden üzüntü içindeyim. Zavallı çobanlar sisten adam akıllı ıslanıp üşümüş olacakları ki, kibrit dayı kibrit diye makinenin önüne kadar atılmak cesaretini göstermiş oluyorlardı.

Şoför bu Amerikan yapısında, sanki Sinob - Boyabat rekorunu kırmaya çalışıyordu. Ne konuşuyor, ne duryor, ne de sigarasını içebiliyordu. Kendisine acele işim olmadığı söyledim sude para etmedi ve bildiğinden hiç şaşmadı. ve bindiği arabanın yapıcısı gibi manasız rekor hevesile garabetini gösterdi. Ne garib. Sık virajlar, keskin kavisler çoğalmıştı. Yolların dar ve bozuk kısımlarına bu virajları da katar ve birde şoförün Amerikan vari koşusunu eklerseniz halimizin nice olduğunu artık sizler de pek âlâ tahmin buyurabilirsiniz.

Kente - Boyabada yanaşmıştık. Bir eşekte ihtiyarca bir adam köyüne dö-

niyordu. Alınma güneş yurmasına rağmen kasketinin vizyerini arkaya çevirmiştir. Bu sekilsiz ve biçimsiz giyis karşısında hiddetle ürperdim. Ta karşısından gelirken dikkat etmiştim. Meğer son hoca bozmalarından olmuş. Kocaman ve timarsız sakalı, latası ve çakşırile tâ kendisi idi. Demekki kasketi ters geymeği, ters görüşü ve ters düşünüşü ile bir dereceye kadar kabul ediyor. Zavallı ahmak... Kent üç sene evel bıraklığımdan bîraz daha ihtiyarlamıştı. Bunu bir tabiat kanunu biçimdeki telâkkilerin izi asla kabul edemeyeceğim. Çünkü Şarlara ve kentlere çökmek ve siyaset isteyen harabiyet ve eskiliğe imar tırpanile girişen uraylar savaşlarında daima muvaffak olmuşlar ve oraya temiz ve yeni bir soysal ışığı salmışlardır.

Geçen ay içinde Gösterit şubemiz tarafından temsil edilen Operetli
Himmetin oğlu piyesinde rol alan arkadaşlar

Dünkü Ankara, bugünkü Ankara, Türk azminin nelere kadir olduğunu bildirüp göstermesi itibarile şayani dikkattir. Karınca kaderine çalışabilir. Yeni bir motör sesi duydum. Yeni bir temel açılıyor gördüm. Motör sesi dabağ fabrikası, yeni bir temel, betonu dökülen modern ve verimli bir müsesse olacağı söylenen bir çeltik fabrikası.. parkındaki akasyaları ve çiçekleri diken eller öpülsün...

Gençlerin voleybol alanı da pek güzel.

Özet : Boyabat ensesine yaşılmış heybetli kayalıklar üzerine oturtulmuş olan tarihsel anıtlar ile, kaleler ile bu şanlı ve değerli Türk kentinin ebedi ve silinmez olan şanlı tarih sahifeinin birer muhrudur.

Biz Kimiz?...

Ortaokul Türkçe öğretmeni
Dilâver Can

Biz kimiz; sormayınız bizi duşmana, ile...
Tarihi karıştırın belki o gelir dile.
Ondan sorun benliği ateş olan bizleri;
Arayın havaları, yerleri, denizleri...
Her yerde, her konakta bizden bir iz olacak..
Acunun her yanını dolaşın köşe bucak..
Bir gök vardır; birdane, yalnız birdane cihanda..
O kökün her bir dalı Tibet, kafkas, turanda.
Onun adı okadar ünlü ve şanlıdırki
Yetiştiği topraklar öyle al kanlıdırki...
Yer yüzünde yalnız onun çiçeği açar,
Kırmızı beyaz rengi dünyaya hayat saçar..
Canlı dal budağını dört yana salan bu kök..
Bir ağacın köküdür; o kök: büyük ünlü türk!..
Saygılı Türk; şanlı Türk...

Hümmetin oğlu Piyesinden ikinci bir sahne

**Genlik Refahımızın Artacağına
İşaretler**

Ali Ersoy

Bir memlekette görülen kuvvet ve zenginlik, o memlekin tabiat ve nufusunun müsterek yardımının mahsuludur.

Tabii servet ile insan enerji ve zekâsının birleşmesi bir milleti yüksek bir kuvvet ve saadete isal eder.

Tabiatın teşkil ettiği su, toprak, hava, hararet gibi hadiseler yetişme kuvvet ve kudretini meydana getirir.

İnsanda bu kuvvetleri toplayup disipline ederek harekete getirir ve tabiatın bu iptidâî maddelerini (Transformer) eder. İşte burada tabiat ile insanın birbirine olan yardımı tecelli ediyor. Binaanaleyh her nerede insanın yüksek kapasitesi ile tabiatın zenginliği birleşir ise orada servet ve refahın büyük bir mikyasta inkişaf eylediği görülmektedir.

Türkiye millî hudutları içinde bu inkişaf ve refah şartlarına malik olan bir yerdir.

Bu memleket zâri inkişafe nekadar müsait ise modern sanayiin adeleri kamî mesabesinde bulunan demir, kömür gibi maden kaynaklarının (Hidrolojîne) su kuvvetlerinin bolluğu sayesinde endüstriel sabade dahî o derece ileri gitmeye müsaittir.

Bu cihet böyle olduğu gibi zaten, Türk cemiyetinin iktisadi enmuzeclerinden biride sanattır. Kablel İslâm Türk mamulâtı sınaiyesinin muhim kazançlar getirdiği, malumdur.

Esasen Türklerdeki sanat istadıhi hiç bir zaman sönmemiş tarihin bütün devirlerinde gendini göstermiştir.

Maalesef bundan bir asır evvelki sanayıimiz himayesizlik ve siyasâl hatalar yüzünden mahvolarak millî mallarımızın yerini ecnebi malları tutmuştu. Cumhuriyet hükümetimiz mazinin bu hususta ki hatalarınında temelinden düzeltti ve hemen yurdumuzu endüstriileştirmek için işe başladı ve buna it ilk programını muvaffakiyet ile tatbik eylesdi. İşte gözümüzün önünde yer yer kurulmuş olan büyük büyük fabrikalar hükümetimizin bu yoldaki mesaisinin muazzam birer abidesidir.

Hükümet bu defa yeniden beş senelik ikinci endüstri planını da hazırlıyor. Büyük bir terakki hatvesi daha atmaktayız. Artık millî sanayiimizin az bir zamanda inkişaf ederek memleketimizde genlik ve refahın artacağına şüphe yoktur.

Yurd Bilgisi (Yaralar, Sargılar)

934 yılı Yaz aylarında Boyabat ilçesinin yakın bir köyünde öteden beri görülen (Petrol) sızıntısının o sıralarda çoğalmakda olduğu görüldüğünden ilgili kişiler tarafından araştırmalar, incelemeler yapılmıyor. Mühendisler gelüp geziyorlardı. İşte tam bu sıralarda orayı görmek ve anlamak için bir geziye çıkmışdım ki, gereken bilgiyi alıktan sonra da yolumuz (Durağan) kamunu yakınlarına doğru uzamış oldu. Atlarla altı saat yoleulkadan sonra gidüp görmek istedigimiz meşhur (Arım deresi) ne varmış bulunuyorduk. Yüksek, sivri, pek korkunç kayalıklar arasında ki dar bir vadiden geçen bu (Arım deresi) çayı boyunca adım, adım ilerledikçe, eski den işitmiş olduğumuz çok eski mağara ve mezarlari ve eserleri arıyordık. Bize haber verildiği gibi, Lidya, Poflonya ve Romalilara ait olacığı sanılan eserler gördük. Uzmanı ve bilgini olmadığımız bu tarihsel iş üzerinde fazla durmayarak gördüklerimizi not edüp, akşam bir köyde kalmak üzere yollandık. Derede suların az olduğu ve havaların güzel gittiği böyle bir çağda görünümü insana korkular veren bu (Arım deresi) neden çay taşları üstünde sekerek, çahılıklar arasından geçerek (Durağan) yolü üzerinde (Alpaşah) köyünün Edilli mahallesine indik. Bütün o bölgenin ekimi, ürünü, çeltik, Pirinç idi. Bu ürünün o günlerde

F. Dikmen

bığme ve derme çığı olduğundan kendilerinden gereken bilgiler aldık. Biz konukluımı Türkliğe yakışır bir yolda ağırladılar. O gece bir evin teziz odasında yattık. Akşam yemekten önce ve sonra bağlamalar çalarak güzel köy türkülerini çağırarak, okuyarak yarenliği şenlendirdiler. Sabahı, şekerli, kaymaklı, süt ile ekmeğimizi yedik. Den sonra oracıkda gözümüzে çarpan bir tepeye çıkmak istedigimizi söyledik ve giyinüp çıktıktı. Bu tepe diş budak ve küknar fidanlarıyla süslü idi. Ağır, ağır dik yamayı tırmadık. Şu baba biçilmez çok şirin yurdun buradan şeyine doyulmaz gøreyleyle gözlerimiz, gönüllerimiz daba şenlendi. Gereken şeyi sorup, anlayarak aşağıya indik. O anda, renberlerden biri bize döncük dediği; şurada görülecek bir yeriniz var, luyurun gidelim.

Beş kişi ililiyere, nasılsa ikiye ayrılmış bir tepenin arasındaki derin, serin bir oyuğa, yarıgagirdik. Hemen bir metreden fazla bir genişlikde o'an bu yarıgın içi kum, yolları kayaşık, tepe-i, iki tarafı birbirine çok yakın dipde bir kaynakdan leşrak buz gibi su akmakta. Burası dediğim, bizim şifa yurdumuzdur! ...

Biz burada terleyen, yanın, (Sıtmak, Humma, Tifo gibi olacak) bazı hastalarımızı eyi ederiz ...!

Anladıkki burası onlar için bir mezarıdır. Öyle ya; böyle bir yerde, na-

lattıkları yolda bir hasta nasıl şifa bulurdu? . Fakat onlar inanıyorlardı,

Yine diyorlardıki ağır hastamızın çıblak gövdesine şu akan eyi sudan iki üç kova döküp kılım, keçe, aba gibi bir şeyle sararak doğruca yatağına yatırırız. İki üç gün içinde eyileşüp kalkar. Eceli geldise elden ne gelir dediler. Ne şaşılacak, ne acımacak şey deyüp, kendilerine bu (batıl itikatlardan) vaz geçmelerini, şehire, doktora, hastahaneye başvurmalarını, devletin bakacak adamları olduğunu söyledi. Gafetin çoak ederken kurak yollarına dalmış bulunan bu köylü kardeşleri bu acıklı durumdan

kurtarmak çağrıları coktan gelmiş bulunuyor.

Tüklüğün yükselme ve gelişmeye kaynağı olan halk evlerimizi bu yöneden çok önemli (hemde ulusal-kutsal) bir ölevle karşılaşıyoruz. Büttün eskilikler, bütün köfülkler, birden giderilmek, silinmek işde bu işde bilgi ile, ilgi ile yol alınması, daha ziyade geç kilmemesi gerekdir sanıyoruz.

Bizden olan, sizim olan o köylü kardeşlere kurtarıcı elerimizi uzatalım... Yaralarını sarmalı, emlerini (laç) surmeliyiz.

Evimiz'in Spor Kolu Gençlerinden Bir Takım

Diranazın Çıkması Dolayısı ile

Haşim Nezihî

Diranaz ilk sayısı ile bizi büyük ümitlere düşürdü ve yurdun her buçagında ki evlerden çıkan seslere Sinobun sesinin karışması her haldে çok sevinç verir bir haber oldu.

Diranazın bu ilk sayısında en çok göze çarpan nokta memleket harsiyatına fazla yer verilmesi dir ki bu hareket kültür ve hars kaynağı olan evlerin yüksek amaçlarının daha çok iyi ve daha derinden kavrandığına büyük bir işaretdir.

Sinobun ekonomi ve tarım bakımına ait yazılarından sonra bilhassa halkiyat içinde kendi kendini yetiştirmek suretile eiden üstün olan ve Sinob halkiyat ve harsiyatını bihakkın tətkik etmiş bulunan değerli ve genç arkadaşımız [M. Şakir] in Sinob

tarihi üzerindeki yazıları çok değerli ve okunmaya çok lâyik bir tətkik eseridir.

Bundan başka ötedenberi Rızanur kitap sarayında bulunub da bir türlü tercüme edilemeyen İngilizce yazılmış Sinob tarihine ait eserin tercümesine başlandığı haberi de ayrıca sevinmeye değer bir müjdedir.

Sinob gerek tarihî ve gerek harsiyatı itibarile çok zengin bir yurd köşesidir. Bu itibarla bütün bu hazineleri ortaya koyup hepimizin bilgilendirmesini temin edecek bir dergiye şiddetle lüzum vardı.

Diranaz işte bu büyük işi üzerine almış olmak dolayısı ile takdire lâyik ve kutlanmaya haklıdır. Ona büyük başarılar dilerim.

IKİ HATIRAM

Sinob Orman Mühendisi
M. Gürer

kıyları gemiren mor köpüklü dalgalara rağmen koy pişkin bir insan alışkanlığı ile vurdum duymaz. Yaz, kış uyur. Sessizliğine yaraşan eyi taraf şırın oluşu...

Şehre çıkışınız ... beş, on adım.ダンsonra sağınız deniz, solunuz yine deniz. Size ne taraftan geldiğiniz sorar. Yavaş, yavaş uzaklaşınız yeşillikler yelpazeleşir. Bir az daha ilerleyiniz bir anda şaba kalkan, kara denizi önüne secdeye sermiş bütün gururile, bütün azemetile parlayan yeşillikler diyarı... Burası göğü delen düz, mutlaza n dizi, saçı küknelere, çamlara ruh, can veren Diranaz. Bu iki sevgili sahne sözleşmişler :

Koy Diranazın kolları arasında
Di anaz koyun kueağında.

Evimizin Keman Kursundan Ders alan Talebelerinden Bir Gurub

**Yesarı Babanın Olduğunu ve Sonradan Elime
Geçdiğini Söydiğim İki Gazel**

GAZEL

Bir huri kıyafet yine bir dilberi dileğü
Ateşlere yandırdı bu dıl mülküny yahu
Bülbül nice lâl olımıya âlem nice hayran
Güftarını gûş eyliyenin çeşmi akar su
Takatmı kodu bizde acep nim nigehile
Mahvetti bitirdi beni bu gözleri ahu
Viraneye döndürdü dili zarı (Yesarı)
Bilmem ki eya bir yeni afetmi nedir bu ?

GAZEL

Hak vergisi çok danei enbamız almaz.
Aubaşlarımız arsai dükkânımız almaz.
Uğratma riya ehlini sen meclise asla
Hiç kimse kabul eylemez erkânimız almaz.
Gelse kapuya ağlasa bin sizlasa dursa
Çırキン ameli, fasi li, derbanımız almaz.
Hud'a ile rahmanı görünse bile bil ki
Zâhirde ve batında nigehbanımız almaz.
Hi su gazabu kizbile alude ne şüphe
Retmayeyi, napuhayı mœydanımız almaz.
Ş hit kosa dünyayı ve illaki münafık
Sigmaz gönöle keffei mizanımız almaz.
Her kim ki bu işlerde bulundiyse (Yesarı)
Bil ki anı hiç meclise merdanımız almaz.

Haşim Nezîhi

ŞİİR

DIRANAZ...!

Dıranaz, Dıranaz, ey yeşil Dıranaz
Her çağda serinsin, yanına varan az
Kışın hep karlısun, yanında esinli
Onunçün her vakıt seninle duran az !
İçmeğe doyulmaz, duru, buz kaynağın
Başına varupda bir sofra kuran az
Gökçek, hoş durumlu öyle bir gelinsin
Niçün bu, nedendir, özünü soran az !
Evrene ün salar, alçalmaz basın var
Bu işin sırrını açupda eren az !
Ne yönden bakılsa, sana hiç doyulmaz
Cennetten örneksin, safanı süren az

* * *

Dıranaz, Dıranaz, ey yüce Dıranaz
Sen bir hoş kitap,sın, okuyup, düren az
Bu güzel (İl) de sen, egemen, yücesin
Bu yüce varlığı sana (çok gören) az
Asıqlar sunarsın, ulus hem yurd içün
Sanarım bu yolda us,unu yoran az
O, geniş bağında gömüçler var senin
Seninle konuşup, gönlüne giren az !
Sana ben (Dıranaz) deyüp te geçemem
Karşında bir başın, gülünü diren az
Şu (Sinob) ilinde bir demet çiçeksin
Ne varki, (Emirik) çelenkler ören az !

Ferid Dikmen

Sinob Hakkında Tarihi Malumat [1]

Ali Ersoy

Sinob insanın pişkâhi tamaşasına bir birinden ezaibeli güzel ve bedii manzaralar ve çok enteresan tarihî levhalar açan ve serpen ve her yerinden binlerce senein lâdisati tarihiyesi fişkiran bir mahaldır.

Bunce bedii manzaralarile insanın hayranlığını celp eden ve bir çok tarihsel vakaların ceryamına cev'enkâh olmuş olan bu diyar ezmîneikadimede Tesalya Kralı Esonun oğlu Jason namındaki perensin arkadaşı Otolik tâfan'dan bina edildiği rivayatı me loledendir.

Sinob bu suretle otuliyin eliyle bina edilüp dünya hartasında yer aldığı zaman ne olduğu ve orada bir hükümetin t şekkül edüp et nedigi vey müstamere haline konulup konulduğu belli değildir. Yalnız bundan sonra adalar denizi sahilinde vaki küçi k Asyanın eski ayaletlerinden biri olan Millet şehri sekenesinin iki defa burasını gelüp istimar eylediği görüliyor.

Bu devirlere tesadüf eden zamanlarda olsa gerekdir ki Sinob coğrafî mevkii ve geniş iki limana malik olması gibi normal gelişinin yardımı ile az bir müddet içinde ticaret ve mamuryetin en yüksek derecesini bularak Karadeniz şehrlerinin metropolu olmuştur.

Bundan sonra Mitirdadepatorun devri geliyor. Bu devirde mehazımız bize Sinobun Pont Krallarının makarisi olduğunu göstermektedir. Bu tarihte Si-

nobda görgemli binalar kurulmuş. Mamuriyet eserleri belirmiştir.

Fakat bilahare Mitirdadın Româlar ile yaptığı bir muharebede Roma generallarından LÜKÜLÜS tarafından zabt ve tahrip cdildiginden bir müddet önemini gayip etmiştir.

Sinobun bu defa Româların eline geçmes büyük Mitirdadın kabbel milât 90 dan 63 e kadar fasılásız yaptığı muharebeberden birine musadif bulunmaktadır. Fakat kabbel milât 45 de Româlar tarafından Koloni edilmiş olduğundan tekrar umran ve ticaret noktasından ilerlemiştir.

Milittan sonra Dördüncü asırda Sinobun tekrar Pont hükümetinin eline geçtiği görülnedir. Bu tarih şâki Roma imparatorluğunun teessüs eylediği vakit Paflagonyanın Pont Hükmüetine ilt'hak eylediği bir zamana tesadüf eyleyor.

Meşhur İskenderin kabbel milât 323 de vefatından sonra Paflagonya kitâsında müstakil bir hükümet teşkül etmiştir.

Paflagonyanın en meşhur hükümdârlarından olup kabbel milât 121 tarihinde vefat eden İkinci Pilemen özegesini Pont hükümdarı yedinci mitirdâha terkeylemiştir. Fakat olvakıt Bursa, Ertuğrul, İzmlr ve Bolunun nisfi garbisinede icrayı hükümet eden

[1] Mehaz; eski Rus sefâmi kumpanyasının 1912 de çıkardığı Fransızca mecmua, 1912 tarihli küçük Larus; eski Kastamonu salnamesi,

Bitina hükümdarlarından Nikometin oğlu Pilmon Româların yardımcı ile bu kit'anın kısmi azamını zabteyledi. ve kabbel milat 63 tarihinde vefat eylediginden bu kîta Româların eline geçti.

Bu tarihi vekayun ceryanına ve Paflagonya kitâsının paytahtı [2] Sinob olduğuna göre Pont Krallarından evvel Sinobda Paflagonya Krallarının oturduklarına ihtimal verilebilir.

Bir vakıtlarda Sinob, orta çağda Aleksiskommen tarafından tesis edilerek 1261 tarihine kadar mevcüt bulunan Trabzon imparatorluğunun yedizabtinâ M. 1204 geçmiştir. Lakin 10 sene sonra yani milâdin 1214 hicretin 612 senesinde Selçuki hükümlârlarından Keyküsrey oğlu Keykâvus tarafından zabdedilmiştir.

Selçuk devletinin inkâzı zamanına musadif 690 tarihi hicrisinde Sinob Kastamonuya bağlı idi. O sırada Kastamonu hakimi Şemsettin bey İlâmîstiklâl ederek orada müstakil bir idare kurdu. Bu sülaleden Emirşüçaettin Adil bey, Kötürüm Bayazıt bey, İsmail bey, Kızıl Abmet Bey 174 sene sırasile Kastamonu; Sinob ve mülhakâfında icrayı hükümet eylemişlerdir. Nihayet bu hîvali 865 hicri milâdi 1459 da Osman ogullarından Fatih Mehmet tarafından zabdedilerek Osmanlı memalikine ilhak edilmişdir.

Selçuki devrinde Sinobta Çepni türklerinin bulunduğu ve bunların kasabaya denizden vaki bir duşman teavuzunu defettikleri selçuknâmede yazılıdır.

Sinobun Keyhüsrev oğlu Keykâvüs

[2] Paflagonyanın paytahtı hakkında müellifler, müttetik degildir. Küçük Larus Sinobu gösteriyor.

tarafından zabt ve istilâsından 50 sene sonra maruz kaldığı bir duşman teavuzunu meneden ümeradan Müinitdin pervanede burada kendi namına müstakîl bir hükümet kurmuştur. Bu süulenânin 699 tarihine kadar Sinobta Bağınsız egemenliği görülüyor.

Sinobta Asariatkadan Mitiraddin Şatosunun ankazi ile şehrin etrafında bulunan kısmen yıkılmış kaleler nazarı dikkat celbeder.

Bu kalelerin hangi devirde yapıldığı belli değildir. Yalnız Karasu Kamunbayı Cemil Sinobta 340 senesinde çikan Türk bağıçesi namındaki mecmuanın 7 numaralı nushasında münderî tarihi bir makalesinde bu kalelerin kabbel milât 1226 tarihinde yunanistan'dan gelüp ilk defa Sinoba ayak basan ve divareçlik işlerinde şöhretleri bulunan Pelâzyiler tarafından inşa edildigine ihtimal veriyor.

Sinobta Se'cuki devrine ait Cami, Mescit, Çeşme gibi asar ve mebanîle İsfendiyar zadelerin ve Selâtiniselçikyeden Mesulisanının oğlu Gazi Çelebinin ve Ayineli türbe namile maruf Şemsettin timurun oğlu Süleyman paşanın kızı Sultan hatun ve zevcesinin melfun bulundukları türbeler vardır.

Buraya kadar Sinobun geçirdiği tarihi devirleri mümkün olduğu kadar yazdım mehazını gösterdim. Çok yaşı olan bu şehrin dünya hartasında yer aldığı tâihten zamanımıza kadar geçirdiği devirlere ve onun safahatı mülimmesi teşkil eden binlerce senelik hadiseler zincirinin bütün halkalarım bulup bir birine bağlamağa malumat ve tetebuatım kâfi gelmemiştir. Noksanlarının ikmalini tarihsinasılarımızdan bekleriz.

KISA HABERLER

Sinob Halk evi binası bugünün ihtiyaçlarına yeter genişlikte olmadı-ginden bu yıl içinde modern bir Halk evi kurağının kurulması için parojesi hazırlanmaktadır.

Binanın çabuk bitirilmesine yardım olmak üzere İl'mizin ge'el me'lisi tarafından hazırlanan 936 yılı bütçesine 10,000 lira tahsisat konulduğu sevinçle haber alınmıştır.

§ Parti ve Halkevleri işlerini teftiş etmek üzere Kocaeli Saylavı Ali Dikmen Sinoba gelmiştir. Burada teftişini bitirdikten sonra ilimizin ilçelerine de giderek oradaki Parti ve H: lkevleri işlerini de teftiş edecektir.

§ Her hafta Cumartesi akşamları yapılan aile toplantıları çok rağbet bulduğundan izdihamın önüne geçilmesi için salonun tam yedi buçukda açılması ve küçük çocukları'nın salona alınmaması kararlaştırılmıştır.

§ İlimize bağlı Gerze ve Ayancık ilçelerinde 23 Şubatta büyük törenle açılan Halkevleri programlı çalışmalara başlamışlardır.

§ Evinizin Bando kolu Ankara Musiki Muallim Mektebi mezunlarından ve orta okul Musiki Muallimi Neş'etin idaresine verilmiştir.

§ Evinizde Piyano kursuna yazılış ve ders alıma'ga başlamış olan kız talebelerin sayısı artmış olduğundan ikinci bir piyano tedariki çaresine baş vurulmuştur.

§ Eviniz Voleybol sahası yeni baştan İslah edilmiştir. Gençlerimiz

bu alanda hergün musabakalar yapma'ya başlamışlardır.

§ Eviniz Futbol sahası için sahil boyunda eski yanın mahallindeki a'saların satın alınması için teşebbüsüne geçilmiştir.

Bi saha yapılınca yada futbol oyunları yine orta okul meydanında yapılacaktır.

§ Eviniz'in Gösterit, Ar ve Kurslar şubeleri Başkan Tevfik Turanın Reisliğinde genel toplantı yapmışlardır.

İlbayımız Süreyya Yurdakulunda şerefleştirdiği bu toplantı Evinizde altı ay içinde vazı sahne edilmek üzere sıraya konulan piyelerde arkadaşlar arasında vazife taksimatı yapılmıştır.

Hazırlanan programda nazaran altı ay içinde 10 piyes temsil edilecektir. Bu piyelerle 35 bayan ile 47 bay ol almışlardır.

§ Evinizde bir ay zarfında dört konfrans verilmiştir. Bu konfranslardan zehirli gazlardan korunma konfransını Rüştü Turan ve zehirli içkiler ve tesirleri hakkındaki konferansı öğretmen Bekir Soy adlı ve faideleri hakkında konfransı Dilaver Can ve Sino'bun içilceek suları mevzulu konfransı da Hastane Baş Hekimi Bahir İlter tarafından verilmiştir.

§ Evinizin Gösterit şubesi 23 Nisan çocuk bayramında Hamlet tarihi eseri vazı sahne edecekdir.

§ Bir ay içinde Eviniz salonunda dört defa danslı aile toplantı yapılmıştır.

Dergimizin Yılığı (100) Kuruşтур

Mesul müdürü : Ali Par

10 Kuruşa satılır

Vatandaş !

Yurdseverliğin aynası olan Dergimiz, kıymetli yazılarınızı sevinçle karşılar.

Bütün yazılar ve müracaatler Sinob Halkevi Neşriyat Direktörlüğüne yapılır.